

Anglija in Francija za neodvisnost Avstrije. Nemčija širi neprestano svoj hitlerizem tudi po Avstriji. S pomočjo nemških hujskarij se vršijo pa Avstriji dnevne demonstracije proti Dollfussovemu režimu, atentati in vsakojaki nemiri. Radi teh vznemirjanj se je obrnila Avstrija na Društvo narodov, naj to uredi odnošaje med Avstrijo ter Nemčijo. Omenjena avstrijska pritožba je rodila ta uspeh, da sta se postavili Anglija ter Francija za avstrijsko popolno neodvisnost in da so že pričela mednarodna pogajanja za gospodarsko pomoč Avstriji.

Bolgarski kralj in kraljica sta se odpeljala v spremstvu ministrskega predsednika Mušanova in z več zastopniki dvora dne 24. januarja v Bukarešto, kjer sta bila slovesno in prisrčno sprejeta od romunskega kralja, vlade ter dvora. Listi naglašajo, da gre pri tokratnem kraljevem obisku za ureditev bolgarskega manjšinskega vprašanja v romunski Dobrudži in za romunskega na bolgarskem ozemlju. Posvetovanja se bodo tudi bavila z ustanovitvijo direktne letalske proge med Bukarešto in Sofijo.

Prvo obletnico Hitlerjeve vlade v Nemčiji so svečano proslavili dne 30. januarja in jo ovekovečili z objavo no-

ve upravne razdelitve države na šest upravnih okrožij. Pri vsem tamtamu, katerega so uganjali hitlerjevci ob tej priliki s paradami svojih napadalnih čet, se mora pribiti dejstvo, da preživlja hitlerizirana Nemčija težavno krizo. Proti narodnim socialistom se dviga vedno bolj po razpršitvi marksistov kapitalistična desnica, ki se skriva za monarhizmom in širi nezadovoljstvo. Drugi očiti nasprotniki hitlerizma, ki se upajo nastopati proti vtikanju Hitlerja v zgolj verske in cerkvene zadeve, so nemški katoličani. Ob prvi obletnici Hitlerjeve vlade je pričel v Nemčiji kulturni boj, ki bo lahko imel nedogledne posledice.

Pogodba o nenapadanju med Nemčijo in Poljsko. Dne 26. januarja je bila med Nemčijo in Poljsko sklenjena pogodba o nenapadanju za deset let. Dogovor se mora odpovedati šest mesecev pred potekom. Ako se to ne zgodi, se podaljša pogodba za nadaljnih deset let. Obe državi sta se zavezali, da medsebojnih spornih vprašanj ne bosta reševali z orožjem, ampak le mirnim potom.

Zedinjene ameriške države bodo le gradile 120 novih vojnih ladij. Proračun za zgraditev tega brodogovja znaša 616.250.000 dolarjev.

cenjuje nevarnosti sedanjega časa ter se prilagodi načinu ptiča noja, ki v največji nevarnosti potisne glavo v pesek. V imenu Boga se vladajo večje države, kot so Avstrija in njene sosede. V imenu Boga se začenjajo temeljni zakoni Zedinjenih držav. V zaupanju v Boga vrši predsednik Roosevelt svoje orjaško delo preosnove ameriškega gospodarstva. V imenu Boga se začenjajo, da omenim samo še eden zgled, ustavne in osnovne zakonske določbe Švice, ki je boljše urejena država, kakor pa marsikatera druga.

Protih krematoriju. Krematorij je zavod za sežiganje mrličev. V naši državi doslej takšnega zavoda še ni. Kdor torej hoče biti deležen dvomljive sreče, da ga po smrti zažgejo, mora se v to svrhu dati prepeljati v inozemstvo. V Gračcu je bil pred nekaj več ko enim letom zgrajen in odprt krematorij, kojega vrata so na stečaj odprta tistim našim državljanom, koji med življenjem gorijo želje, da se po smrti zažge njihovo telo. Vto svrhu je kajpada treba dosti denarja, ki ga pa danes ni. Zato pa graški sežigalni aparat precej počiva. Za naše svobodomislece, ki so tako željni posmrtnih plamenov, je lašten krematorij san, ki še ni uresničen in ki po njegovem uresničenju hrepenijo. Društvena oblika teh teženj se imenuje »Ogenj«, ki ima svoje člane po raznih krajih naše države. Tudi Maribor ni brez njih. Beogradski člani društva »Ogenj« so se zadnji čas odločili, da bodo počeli z graditvijo krematorija v Beogradu. Neki njihov član jim je namreč v to svrhu zapustil 1 milijon dinarjev. Proti tej nakani pa so se začeli puntati tisti ljudje, ki naj bi bili sosodje nameravanega krematorija. Prebivalci predmestja kraljeviča Andreja, kjer naj bi stal krematorij, so priredili zborovanje ter so ostro prote-

stirali proti temu, da bi se v njihovem okolišu zgradil krematorij. Sklenili so energično resolucijo, ki so jo poslali beogradski občini, ministrstvu zgradb, ministrstvu narodnega zdravja in patriarhu Varnavi. Pravoslavna cerkev namreč v tem oziru soglašala s katoliško, da se tistemu, ki se po lastni volji da po smrti zažgati, odreče cerkveni pogreb.

Kako vero sovražijo. Framasonsko geslo se glasi: Vse javno življenje se mora laizirati — poposvetnjačiti, razkristjaniti. To svoje geslo izvaja framasonska loža povsod, kjer le more. Izvaja ga zlasti na Francoskem, kjer je sedaj na krmilu vlada, ki je z ložo istega duha. Framasoni so vplivali na sedanjost vlado, naj podržavi radio. Framasonska organizacija »Svobodna misel« je že leta 1927 na svojem zboru v Parizu sklenila resolucijo, naj se radio podržavi in naj se zakonsko prepove prenos verskih govorov po radiu. Sedanja vlada je akuratio izpolnila framasonsko zapoved: podržavila je pariški radio ter prepovedala prenos verskih govorov. Vsako nedeljo je namreč v Parizu kak dober cerkveni govornik — zadnji čas jezuitski pater Peter Lhande — v radiu imel verska predavanja, ki so jih radi poslušali ne le v Franciji, marveč tudi v Belgiji, Švici, Nizozemski in Angliji. Framasone so ta predavanja strahno bodla v ušesa. Zato niso mirovali, dokler niso dosegli pri sedanji vladi prepoved takih predavanj. Proti tej uredbi je protestiral pariški nadškof kardinal Verdier. Protestiral je maršal Lyautey, veliki tvoritelj francoskega kolonialnega cesarstva, ki je na protestnem zborovanju katoliških študentov v Nancyu izjavil: »Za to prepoved se moramo zahvaliti framasonstvu.« Protestiral je za Katoliško akcijo njen predsednik sívolasi general Castelnau, ki si je med svetovno vojno pridobil nesmrtno zasluge za francosko domovino. Protestne besede, in sicer jako ostre protestne besede je zapisal najuglednejši pariški list »Le temps« (»Čas«), ki ne stoji na krščanskem stališču. List se zgraža nad tem, da se v času, ko se s Staviskyjevim škandalom ponižuje ugled Francije v svetu, valda trudi, da na vsak način oslabi to, kar bi moglo doprinesti k širjenju duha vpliva Francije. Ker se vlada sklicuje v navedeni uredbi na zakon, ki je izšel pred 30 leti o ločitvi države od cerkve in ki baje nalaga državi nevtralnost (nepriustranost) do vere, piše »Le temps« doslovno: »Framasonska vlada pravi: Država je nevtralna. Država je torej nevtralna, ko gre za to, da radio prenaša razprave o najvišjih vprašanjih iz ust najsposobnejših predstavnikov religije. Ni nevtralna, ko gre za to, da se vpliva na pravosodje, je pa nevtralna, ko gre za dvig morale (poštenosti)! Ali obstoji nevtralnost države v tem, da stoji nepremično in križem-rok, ko gre za to, da se proti napadom na red poudarjajo in povečujejo duhovne vrednote, s katerimi razpolagamo? Ali si vlada domišlja, da bomo mi Francozi dalje trpeli to neumno komedijo državne nevtralnosti, ki povzdiguje kot dogmo (versko resnico) slabost, ohromljenje in moralno od-

PO SVETU KATOLIŠKEM

S posmehom o Bogu. V Avstriji je vlada izdelala nov ustavni načrt, ki naj pretvori avstrijsko republiko v krščansko-stanovsko državo. Ta ustavni načrt se začenja z besedami: »V imenu Boga.« Ob teh besedah so se spotaknili kajpada avstrijski socialni demokrati, ki nočejo nič slišati o Bogu, ker pričakujejo odrešenje od nemškega židovskega pisatelja Karla Marksa. Socialnim demokratom so se v zasmehu Boga pridružili čehoslovaški narodni socialisti, ki so zapisali v svojem listu »Česke Slovo« te besede: »Stara avstrijska tradicija (izročilo) je, da se v težavnih položajih zatečejo k božji pomoči. Zato hoče Avstrija sedaj ustanoviti v imenu božjem novo ustavo, ki naj deželo spremeni v krščansko-stanovsko državo. Po božji milosti se je, kolikor se spominjamo, v Avstriji že mnogo začelo, kar pa ni tako milostno poteklo. Tudi novo podvzetje v imenu božjem daje malo jamstva kakor proti Hitlerju, tako proti pojavom razpada v Heimwehru. S pomočjo socialnih demokratov in sploh vseh protifašističnih struj bi se dalo več doseči, kot pa z milostjo božjo.« Češki narodni socialisti so torej na istem stališču kot avstrijski socialni demokrati: rajši z Marksom ko z Bogom. Menda živijo na tem svetu z zaprtimi očmi, da ne vidijo, kam je Marks danes dovedel svoje vernike: komuniste in socialiste. Če se že ogrevajo za Marksa in njegovo zavezništvo, pa bi naj to storili na način, ki ne zasmehuje Boga. Da bi Bog danes ne bil potreben narodom in državam, more misliti in trditi samo kak svobodomislec, ki v svoji zagrizenosti pod-

stavljenje Francije?« List pozivlja vse moralne in razumske sile, naj se mobilizirajo v obrambo tega, kar je najlepše v francoskem bistvu.

Novi stolni prošt.

Sv. oče Pij XI. je imenoval dosedanjega stolnega dekana dr. Maksa Vraberja za prošta lavantinskega stolnega kapitlja.

Novoimenovani g. prošt se je rodil 9. 10. 1877 na Kapli ob severni meji. Po odlično končanih srednješolskih in bogoslovnih študijah je bil posvečen v Mariboru 25. 7. 1901. Kaplanoval je v Makolah, odkoder ga je poslal škof Napolnik v Rim, kjer je dosegel doktorat iz cerkvenega prava. Z naslovom pravnega doktorja je bil kaplan na Vidmu, v Žalcu, v Novi cerkvi ter v Celju. Nadalje je še opravljal ravnateljsko mesto na zavodu šolskih sester v Trstu, bil je obče priljubljen spiritual v mariborskem bogoslovju in profesor cerkvenega prava. Dne 1. decembra 1918 je bil imenovan za stolnega lav. kanonika in februarja 1931 je postal infulirani stolni dekan.

Novi stolni prošt slovi kot cerkveni govornik ter je veščak v vprašanih cerkvenega prava in cerkvene uprave. Izven cerkve je pridno na delu z vodilnimi nasveti, saj je po smrti blagopojnega prošta dr. M. Mateka predsednik Katoliškega tiskovnega društva in Spodnještajerske ljudske posojilnice.

Z baš prav na kratko opisanim imenovanjem se raduje vsa lavantinska duhovščina in verniki v zavesti, da je odgovorno mesto lavantinskega prošta (prvega za škofom) v najboljših rokah.

Novemu proštu želi »Slovenski gospodar« kot predsedniku Katoliškega tiskovnega društva največ blagoslova ter uspehov na odličnem mestu in pred vsem trdnjega zdravja!

Novije politične vesti.

Banovinski svet sklican. Banovinski svet dravske banovine je sklican na zasedanje v ponedeljek, 5. februarja. Na

Osebnostne vesti.

90 let je dočakal dne 19. januarja v župniji Nova cerkev nad Celjem g. Fr. Jankovič. Rodil se je v Stari Loki pri Škofji Loki. Izučil se je klobučarstva in se je naselil po pomočniški dobi v Vitanju kot samostojen klobučar. Oče Jankovič je bil delaven, pravi krščanski mož in v dobi procvita nemškutarije zaveden Slovenec. Po smrti prve žene se je poročil z gospo Antonijo Lešnik, vdovo Tevž. Izročil je svoje posestvo v Vitanju sinu Viktorju, sam se je preselil v Novo cerkev, kjer še sedaj živi. Krepka slovenska korenina je oče g. dr. Fr. Jankoviča, znamenitega zdravnika v Mariboru in ministra v pokoju. Zaslužnemu možu naše iskrene častitke k redkemu jubileju!

KRASTE PRI OTROCIH

(ekceme), prisadi, lišaji itd. se zelo zanesljivo zdravijo z izkušenim zdravilom »Fitonin«. — Razkužuje, odstranjuje srbež, a bolečine prav hitro izginejo. — Steklenica 20 Din v apotekah. Po pošti s povzjetjem 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno: Fiton, dr. z o. j., Zagreb I—78.

dnevnem redu je: 1. obravnava predloga banovinskega proračuna za l. 1934-35; 2. sklepanje o uvedbi banovinske trošarine na vino in žganje; 3. sklepanje o uvedbi občinskih uslužbencev.

Balkanska konferenca v Beogradu. Na Svečnico se sestanejo v Beogradu v svrhu nadaljnjih razgovorov o balkanskem paktu (pogodbi) romunski zunanji minister Titulescu, turški zunanji minister, grški zunanji minister in naš zunanji minister g. Jevtič.

Bolgarski kralj Boris se je vrnil iz Bukarešte v Sofijo dne 29. januarja.

Mandat za sestavo nove francoske vlade je prejel od predsednika republike Lebruna dne 29. januarja radikal Daladier, ki je že bil pred kratkim ministrski predsednik. Daladier je iste stranke kakor prejšnji Chautemps, ki je moral odstopiti radi goljufij Staviskega.

Zaščita kmetov in denarni zavodi.

Na razna vprašanja pojasnujemo:

Nekateri so oglas denarnih zavodov, naj kmetje predložijo denarnim zavodom dokaz, da so zaščiteni, tako razumeli, kot da mora vsak kmet prinesiti vsakemu zavodu, kjer je dolžan, predpisano potrdilo občine. Toda mnoge zadruge svoje kmete-dolžnike natančno poznajo in v takih slučajih ni potreba nikakih potrdil. Bilo bi škoda denarja za kolke. Kmet naj torej pri posojilnici povpraša, če ga smatrajo za kmeta in če nima posojilnica nikakih dvomov, mu ni treba nikakih potrdil. Kjer pa so seveda upravičeni dvomi, tam bo pa res moral prinesiti potrdilo. Tako naj se torej razume poziv denarnih zavodov.

Zlato poroko sta obhajala v Škofji vasi pri Celju dne 28. t. m. v ozkem rodbinskem krogu ugledni veleposestnik g. Franc Čepel in njegova soproga gospa Marija. Takl jubileji vzornega krščanskega zakonskega življenja so danes že redek pojav. Bilo še nadalje srečno!

Nesreče.

Sreča v nesreči. Izpod grada v Ptujju se je odlomila velika skala, odnesla s seboj precej zemlje in vsa ta navlaka je zdrobila in zasula gospodarsko poslopje in klet, last sodnega oficijala g. Pinterja. Plaz se je ustavil tik pred hišo. Domači so bili v usodnem trenutku v stanovanju. S poslopjem vred so uničeni vsi spravljeni poljski pridelki ter živila. V nevarnosti so vse ostale hiše, ki stojijo pod gradom. Na merodajnih mestih bodo storili vse, da preprečijo nadaljne nesreče.

Smrtna žrtev neznatnega ruvanja.

Dne 26. januarja sta prala v celjski mestni klavnici čreva mesarska pomočnika: 30letni Franc Lešnik in 18letni Jožef Brezovšek. Pri delu je prišlo do prepira. Brezovšek je navalil na Lešnika, ki je imel v roki mesarski nož. Hoteč se Brezovška ubraniti, se je napadeni naglo okrenil in je zadel tovariša tako globoko v trebuh, da je zaboden kmalu izdihnil. Lešnik se je javil sam policiji z izpovedjo, da je došlo do uboja po nesreči.

PREPOZNANE ŽRTVE ŽELEZNIŠKEGA ATENTATA.

Zadnjič smo poročali o eksploziji pekarskega stroja v vagonu brzovlaka med postajama Videm-Krško in Brežice. Eksplozija je zahtevala tri smrtno žrtve, ki so bile vsled ognja zoglenele, da ni bilo mogoče takoj ugotoviti, kdo da so. Žrtve so položili v krste in so jih prenesli v mrtvašnico na Vidmu. Na telefonično obvestilo iz Zagreba je prihitel iz Dunaja na Videm dne 23. januarja g. Ernest Wachtel, brat enega izmed treh smrtno ponesrečenih v spremstvu pokojnikove hčerke. Hčerka Truda je prepoznala v enem mrtvem svojega očeta Edvarda po ostanku kravate, delu verižice in po poročnem prstanu z urezanim imenom njegove soproge in z datumom poroke. Pokojnik je bil premožen lastnik večje zavarovalnice na Dunaju, star 52 let. Truplo Edvarda Wachtel so prepeljali na Dunaj.

Kot druga žrtev je bil ugotovljen 24. januarja uradnik kemične tovarne v Hrastniku g. Friderik Barachini. Prepoznali so ga po zelenem lovskem klobuku. V ponedeljek dne 22. januarja zjutraj se je odpeljal s kočijo iz Hrastnika na Zidani most. Odpravil se je bil na 14dnevno poslovno potovanje po Dalmaciji ter Liki, da bi prodajal za tovarno umetna gnojila. Kočijaž, ki ga je vozil na postajo, je potrdil, da je imel zelen klobuk. Tudi sprevodnik prizadete brzovlaka je pripovedoval o slovenskem potniku, ki je stopil v vlak s karto III. razreda in se je pozneje preselil v nesrečni vagon II. razreda. Njegova žena Tea je na Vidmu takoj spoznala zeleni klobuk kot lastnino svojega moža in ostanke ure, ki se je v ognju raztopila. Pokojni se je rodil leta 1896 v Hrastniku, zapušča ženo in desetletno hčerko. Truplo Barachinija so prepeljali iz Vidma v Hrastnik.

O tretji žrtvi so prvotno trdili, da gre za nekega zdravnika iz Dunaja. Sprevodnik je izpovedal, da je tretji pone srečenec govoril hrvatsko. Potoval je iz Dunaja. Na naši meji je kupil listek od št. Ilja do Zagreba. Pomotoma je stopil v tržaški vagon. Še le med Celjem ter Zidanim mostom se je preselil v usode polni voz. V mrtvašnici na Vidmu so označili to zoglenelo truplo kot »potnik drugega kupeja II. razreda«. — Ljubljanska policija je dognala dne 25. januarja, da je tretja žrtev ladijski strojničnik Jakob Kapus iz Trsta. Kapus je imel opravka na Dunaju. Usodnega dne je odpotoval iz Avstrije proti Zagrebu, kjer ga je doletela med vožnjo strašna smrt vsled eksplozije pekarskega stroja.